SÜRELİDİR

(9761
(9762 -
(9763 -

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI 7/19761

SAYI : B.02.0.007/00. 158
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

25.1.2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 10.01.2007 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-28534 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığıma gönderilen Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Halil ÜNLÜTEPE, İzmir Milletvekilleri Sayın Hakkı ÜLKÜ, Sayın Serpil YILDIZ ve Türkan MİÇOOĞULLARI'na ait yazılı soru önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :
- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
  (Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
  Ek: 4 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :
- Başbakanlık
  (Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
  Ek: 4 Yazı

Devlet Bakanlıkları B Blok Zemin Kat No:37 Başbakanlık Merkez Bina 06100 ANKARA Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat Mercan ÇELİKCİ
Telefon : (0312) 413 72 63 Faks : (0312) 417 39 87 E-posta: mcelikci@shcek.gov.tr

7/19761

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HAKKI ÜLKÜ'NÜN
7/19761 ESAS NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR

Siz Bakanlığınızın 2007 bütçesi üzerine TBMM Genel Kurulu'nda konuşma yaparken Bergama Emniyet Müdürlüğü ekipleri, pazarda yaptıkları denetimlerde, çocuk yuvasında devlet koruması altında olması gereken 3 çocuğun, bir çete tarafından kullanılarak hırsızlık ve kapkaç amacıyla Bergama'ya getirildiğini ortaya çıkardı.

Göreve geldiğinizden bu yana dünkü konuşmanız da dahil her fırsatta "kurumlarımızda koğuş sisteminden oda sistemine geçtik. ... çocuklarımızın 2 ve 8 kişilik odalarda kaldığı, kendi öz ailesinin yanındaki bakıma benzer yapılandırmaları verdi." Gibi demeçlerde bulunduğunuz halde, sorumlu olduğunuz çocuk yuvaları ve yurtlarındaki asıl sorunun personelin yetersizliği ve istismarlarının olduğu, Bergama'daki olayla bir kez daha ortaya çıktı. Çete tarafından kapkaç yapmaya zorlanan çocuklardan birisi, kendilerine yuvada iyi davranılmadığı için kaçmak zorunda kaldığını açıkladı.

Buna göre;

SORU 1 :

Bir çocuğun, devletin koruması altındayken suça yönelmesi ve bir suçlu haline gelmesini nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu durumda asıl suçlu sorumlu makam olarak Devlet Bakanlığınız olmuyor mu?

CEVAP 1:

Sosyal ve ekonomik değişimler, yoğun iç göç ve aile değerlerindeki çözülmeler sonucunda çocuklara yönelik ihmal, istismar, çocukların çalıştırılması, çocuk suçluluğu, aile içi şiddetin yaşanması, madde kullanımının yaygınlaşması tüm toplumu, özellikle çocukları olumsuz etkilemiş ve korunmaya muhtaçlık durumu artmıştır. Belirtilen nedenlerle kuruluşlarımıza yeni gelen çocukların özellikleri de farklılaşmıştır. Özellikle kurumumuza tedbir kararı ile gelen çocuklar, cinsel ihmale ve istismara uğramış, psiko -sosyal yönden incinme yaşamış, madde bağımlısı ve kanunla ihtilafa düşmüş çocuklardır. Her yıl bu özellikteki çocukların sayısı hızla artmaktadır. Yoğun incinme yaşamış bu çocukların psiko-sosyal tedavileri uzun sürmektedir. Kurum bakımına alınmadan önce hırsızlık, madde bağımlılığı, kaçma, intihar, vb. olumsuz davranışları olan çocuklarımız bu tedavi sürecinde iken süreç içerisinde de daha önce yaşadıkları incinmeye bağlı olarak aynı olumsuz davranışları sürdürme eğilimi de gösterebilmektedir. Hatta bu vakalar zaman zaman basına da yansıyabilmektedir. Çok yoğun travmalar yaşamış bu çocuklarla Kuruluşlarımızdaki sosyal hizmet uzmanları ve psikologlar mesleki çalışmalar yapmakta, gerek duyulması halinde psikiyatri kliniklerinde tedavi sürecine başlanılmakta, sosyal faaliyetlere yönlendirilmekte, okula devam etmeleri sağlanmakta ve kurslara gönderilmektedir. Çocukların psiko-sosyal tedavileri uzun sürmekte olduğundan, kurum bakımına alınmadan önce hırsızlık, madde bağımlığı, kaçma, intihar, vb. olumsuz davranışlarını Kurum bakımına alır almaz terk edememektedirler.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 5. Maddesinin (a) ve (c) bentleri gereği SHÇEK' e ek görevler verilmiştir. Bu Kanun ile birlikte "Korunma İhtiyacı Olan Çocukların" ve "Suça Sürüklenen Çocukların" Bakım ve Barınma Tedbirleri Genel Müdürlüğümüze verilmiştir. Suça sürüklenen çocukların psiko-sosyal durumları göz önünde bulundurulduğunda suçlu davranışlarını sürdürmeleri ile başa çıkmaları ve çocukların sosyal uyumları, rehabilite edilmeleri için çocuk yuvası ve yetiştirme yurtlarından farklı olarak bakım ve barınma birimlerinin oluşturulması gerekmektedir. Bu çocuklara yönelik 6 Koruma Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi açılmıştır.

Kurumumuzca olumsuz yaşam deneyimi olan çocukların rehabilite edilmesi uzun sürmekte bu çalışmaların başarıya ulaşması için çocukların devam ettikleri eğitim kurumunda da desteklenmeleri de gerekmektedir.

Suça yönelme sadece bir kurumun sorumluğunda yer alamayacak kadar geniş kapsamlı bir sorun olmakla birlikte, Kurumumuz bu alana özveri ile yaklaşmakta, üzerine düşen sorumluluğu yapma gayreti içerisinde bulunmaktadır. Toplumun bu konuda bilinçlendirilmesinde tüm kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının ve medyanın birlikte çalışması gerekmektedir.

SORU 2 :

Geçtiğimiz yıl Malatya Çocuk Yuvasında yaşanan ve görüntüleri televizyonlara da yansıyan, personelimizin çocuklarımıza uyguladığı şiddeti gözler önüne seren olaylardan sonra Devlet Bakanlığı olarak nitelikli ve eğitimli personelle çalışmak için hangi tedbirleri aldınız, hangi uygulamalara gittiniz?X

CEVAP 2 :

2002–2007 yıllarında SHÇEK Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatında Kadrolu çalışan meslek elemanlarının karşılaştırılmalı sayıları;

	2002 yılında	2007 yılında
Tabip	104	115
Psikolog	183	225
Sosyal Çalışmacı	930	1119
Çocuk Gelişimcisi	91	141
Çocuk Eğiticisi	356	405
Öğretmen	930	945
Fizyoterapist	90	123
Hemşire	427	528
Diyetisyen	62	75
Bakıcı Anne	237	282

Kurumumuz özellikle meslek elemanları sayısının artışı yönünde önemli ölçüde gelişme sağlamış olup, konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca Kuruluşlarımızda hizmet verdiğimiz gruba nitelikli personellerle hizmeti sunabilme sorumluluğumuz nedeniyle 2006 yılı içerisinde Milli Eğitim Bakanlığı ile

Kurumumuz arasında Eğitimde İşbirliği Protokolü yapılmıştır. Kuruluşlarımızda istihdam edeceğimiz ve şu an çalışan personellerimizin Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Kız Meslek Lisesinde görevli eğitimciler tarafından eğitilmeleri ve bu kişilerin çocuk yuvalarımızda istihdamları sağlanmaktadır.

Kuruluşlarımızda çocuklarımızla birebir çalışan ve aynı zamanda olumlu bir model olabilecek durumda olan personelimizin çalışma koşullarında iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Bu çerçevede çocuk yuvalarımızda ortalama sekiz çocuğa bir bakım elemanı düşecek şekilde bir planlama yapılmış ve bakım elemanı olarak kız meslek liselerinden mezun, çocuk gelişimi ve bakımı konusunda eğitimli mezunların görevlendirilmesi gerçekleştirilmiştir. Bu sayede çocuklarımızla bire bir ilgilenen, daha fazla zaman ayıran personellerle çalışılmaya başlanmıştır.

Ayrıca son dönemde çocuklarımızla birebir iletişim içerisinde bulunan personellerin eğitimlerine hız verilerek 'Benim Ailem Projesi' kapsamında kurumda görev yapmakta olan meslek elemanları öncelikle 0-6 yaş grubu gelişim özellikleri tutum ve davranış modelleri konusunda eğitilerek diğer personelleri eğitmeleri yönünde takip süreci başlatılmıştır.

Çocuk yuvalarımızda kalan çocuklarımızın bire bir ilgi ve sevgiye yoğun ihtiyaç duymaları nedeniyle kuruluşlarımızda gönüllü çalışmalara hız verilerek bu yoksunluk giderilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda üniversiteler, kamu yararına çalışan dernekler ve çeşitli sivil toplum örgütleriyle işbirliği projeleri hazırlanmış ve imzalanan protokollerle çocuklarımızın daha iyi şartlarda yetiştirilmeleri için uygun ortamlar yaratılmaya çalışılmaktadır.

SORU 3 :

Şu anda SHÇEK Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlarda toplam olarak kaç çocuğumuz devletin koruması ve bakımı altındadır? SHÇEK Genel Müdürlüğü bünyesindeki yurtlarda ve yuvalarda görevli sosyal hizmet uzmanı, psikolog, pedagog, sağlık görevlisi gibi uzman personelin sayısı kaçtır?

CEVAP 3 :

Yetiştirme Yurtlarımızda (13-18+ yaş) 6.900 erkek, 3.605 kız olmak üzere toplam 10.505 kayıtlı çocuğumuz korunma altındadır.

Kurumumuza bağlı
Yetiştirme Yurtlarında 16.01.2007 tarihi itibarı ile:

Unvanı	Erkek Y.Y.	Kız Y.Y.	Toplam
Sosyal Çalışmacı	85	48	133
Psikolog	43	17	60
Tabip	5	3	8
Diyetisyen	8	2	10
Hemşire	79	39	118

Çocuk Yuvalarında ise;

Unvanı	Sayısı
Sosyal Çalışmacı	167
Psikolog	43
Tabip	19
Diş Tabibi	5
Çocuk Gelişimcisi	85
Hemşire	168
Hemşire Yardımcısı	1

olmak üzere Yetiştirme Yurtlarında **329, Çocuk Yuvalarında 488 olmak üzere toplam 817** meslek elemanı görev yapmaktadır.

SORU 4 :

Ülkemizde sosyal hizmet uzmanı sayısı ile bakıma muhtaç olanların sayısı arasındaki oran, AB'dekine göre hangi düzeydedir? Bu oran yeterli midir? Yeterli değilse bunun giderilmesi için hükümet olarak hangi tedbirleri almaktasınız?

CEVAP 4 :

Bilindiği üzere korunmaya muhtaçlık kavramı soyut bir kavram olup, ülkeler genelinde bir sayı verilememektedir. Ülkemizdeki sosyal hizmet uzmanı sayısının Avrupa Birliği ülkeleri ile kıyaslandığında yetersiz durumda olduğu görülmektedir. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Bölümü kayıtlarına ve diğer verilere göre ülkemizde yaklaşık 3000 sosyal hizmet uzmanı olup, bunları hepsi de korunmaya muhtaç çocuklar alanında çalışmamaktadır. Bu yetersizliğin bir nedeni kamu personel politikaları olmakla birlikte, diğer bir etkende bu meslek grubu elemanını yetiştiren Hacettepe Üniversitesine bağlı Sosyal Hizmetler Bölümünün yıllarca tek okul olmasıdır. Son yıllarda sosyal hizmet uzmanı yetiştiren üniversiteler çoğalmakla birlikte henüz mezun vermemiştir.

SORU 5 :

Çocuklarımızın istek ve ihtiyaçları ile şikayetleri yönetimlerce göz önüne alınmakta mıdır? Bunları çekinmeden en kolay yöntemlerle aktarabilecekleri sorumlular ve yollar var mıdır?

CEVAP 5 :

Çocuklarımızın istek ve ihtiyaçları; ülkemizin imzalamış olduğu Çocuk Hakları Sözleşmesine uygun şekilde çocuğun en temel hakları arasında olan katılım hakkı çerçevesinde uygulanmaktadır. Ülkemizde Çocuk Hakları Sözleşmesinin uygulanabilmesi için Koordinatör Kuruluş olarak Genel Müdürlüğümüz görevlendirilmiştir. Bu çerçevede Kuruluşlarımızda kalan çocuklarımızın katılım

hakkının en iyi şekilde uygulanabilmesi için çocuklarımız adına yönetimce alınan kararlarda, ihtiyaçlarının temini konusunda kendilerinin düşünceleri alınmakta, grupları temsilen grup liderleri çocuklarımız arasından seçilmektedir.

28.02.2003 tarihli Yetiştirme Yurtları Gençlerinin Yönetime Katılma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge, yetiştirme yurtlarındaki gençlerin sağlıklı bir şekilde gelişebilmeleri, yaratıcı, üretken ve topluma faydalı kişiler olarak hayata atılabilmeleri yönünde yetiştirme yurtlarının yönetime katılmalarıyla ilgili usul ve esasları düzenlemektedir. Bu yönergede Yetiştirme Yurtlarında bakım ve korunma altındaki gençlerin kendi içlerinden seçtikleri temsilcilerle istek ve şikâyetlerini yönetime aktarmaları ve yönetimde yer almaları sağlanmaktadır. Ayrıca tüm çocukların istek ve şikâyetleri görevlilerce değerlendirilmektedir.

Yönetmelik ve genelgelerimizde de ayrıntılı olarak konu ele alınmıştır. Uygulamada bu çerçevede yapılmaktadır.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı